

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Galambos Károly ügyvéd) által képviselt dr. felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Salamon András ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyes adat kezelésére vonatkozó tájékoztatás adására kötelezés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. július 9. napján kelt, 10.P..../2014/19. számú ítélete ellen a felperes 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperesnek járó elsőfokú perköltséget 100.000 (Százezer) forintra leszállítja, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (Tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 163.500 forint perköltséget.

A megállapított tényállás szerint a felperes 2002-ben görögországi körutazáson vett részt az alperes szervezésében, amelyet követően az alperesi utazási irodával szemben minőségi kifogást érvényesített, amelyet az alperes részben megfizetett, míg a károk egy része tekintetében kártérítési per is indult.

A felperes és fia jelentkeztek a „M... I... I. 2014. november 20-28.” elnevezésű útra az alperesnél. Az alperes értesítője, M... P... 2014. szeptember 23-án elektronikus válaszelevelében a következőket közölte a felperessel: „Köszönjük jelentkezését a fenti utazásunkra. Sajnos a Klasszikus g... körutazást követő események miatt tájékoztatjuk, hogy irodánk nem kíván dr. felperes neve L...val szerződést kötni. A hatályos jogszabályok szerint a F... T... nem köteles és nem kötelezhető szerződéskötésre és a szerződés meg nem kötését nem köteles indokolni.”

A felperes 2014. szeptember 24. napján tájékoztatást kért az alperestől arról, hogy mely személyes adatait kezeli a társaság vagy a rendelkezése szerint megbízott adatfeldolgozó, mi az adatkezelés forrása, célja, jogalapja, időtartama, mi az adatfeldolgozó neve, címe, a felperes mely adatával, mikor, milyen adatkezeléssel összefüggő tevékenységet végzett, adatainak továbbítása esetén adjon tájékoztatást az adattovábbítás jogalapjáról, címzettjéről és idejéről.

Az alperes válasza szerint a kérdések nem megválaszolhatók, mivel személyes adatokat nem kezel, másrészt az alperessel ügyfélkapcsolatban álló személyek adatai az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 65. § (3) bekezdés a) pontja alapján nem tartoznak az Infotv. hatálya alá.

A felperes keresetében a megkeresésben foglalt tájékoztatás adására kérte az alperest kötelezni.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy tevékenysége személyes adatok kezelésének minősül. Az Infotv. 2. § (4) bekezdésének értelmezéséhez csatolta a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének véleményét és akként kérte figyelembe venni, hogy a jogalkotó mind a magánszemély saját célú adatkezelését, mind a jogi személynek a természetes személy saját személyes érdekében végzett adatkezelését kivette a törvény hatálya alól. Hivatkozott arra is, hogy az emberi emlékezet nem tartozik sem a korábbi, sem a jelenlegi törvény hatálya alá.

Az elsőfokú bíróság, utalva az Infotv. 2. § (1) és (4) bekezdéseire, 3. § 2., 9., 10. és 11. pontjaira, 14. § a) pontjára, 15. § (1) bekezdésére, 16. § (1) bekezdésére, 22. § (1) bekezdésére, a keresetet nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság egyetértett a felperessel abban, hogy az alperes tévesen állítja, hogy tevékenységével összefüggésben nem adatkezelő, továbbá abban is, hogy a tájékoztatási kötelezettség nem függ attól, hogy a bejelentkezés az adatvédelmi nyilvántartásba megtörtént-e, mert ennek hiánya önmagában nem igazolja, hogy az alperes személyes adatok kezelését nem végzi. Rámutatott, hogy az alperes 2014-ben nem kötött utazási szerződést a felperessel, az Infotv. rendelkezései pedig a korábbi, 2002-es utazási szerződésre nyilvánvalóan nem alkalmazhatók, ezért a 65. § (1)-(3) bekezdéseikhez kapcsolódó előadások vizsgálatát mellőzte. Utalt rá azonban, hogy a (3) bekezdés értelmében a hatóság nem vezet adatvédelmi nyilvántartást arról az adatkezelésről, amely ügyfélkapcsolatban álló személyek adataira vonatkozik.

A perben érintett személyes adatokkal kapcsolatban azonban nem látta bizonyítottnak, hogy az alperes kezeli a felperes személyes adatait. Elfogadta az alperesnek azt a magyarázatát, hogy 1996. óta összesen öt alkalommal fordult elő, hogy az utas hatósághoz vagy bírósághoz fordult, ez a felperesi magatartás iratok, nyilvántartások nélkül megőrződött az alperes munkatársának emlékezetében. Önmagában azzal, hogy a B... M... T... online telefonregisztrár nem tartalmazza a dr. felperes neve nevét, nem látta megdönthetőnek M... P... értékesítő tanúvallomását, aki részletesen elmondta, hogy milyen módon tudta a felperest azonosítani. Nem találta cáfoltnak azt az alperesi előadást sem, hogy az alperes - aki szervezeti és működési, illetve adatvédelmi szabályzattal nem rendelkezik - a 2002-ben kötött utazási szerződést az általános öt éves elévülési idő lejártát követően, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényben meghatározott megőrzési idő lejártát megsemmisítette és nem merült fel olyan körülmény, ami az utazási szerződés megtartását indokolta volna 2008 után.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte a perköltség viselésére, ami az alperes által kért szakértői vélemény költségét, illetve az őt képviselő ügyvéd mérsékelt mértékű munkadíját tartalmazza.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, amiben annak megváltoztatásával a keresetének helyt adó döntést kért.

Érvelése szerint a válaszlevél és M... P... tanú vallomása kétséget kizáróan bizonyítja, hogy az alperes a felperes személyes adataival összefüggésben adatkezelői és adattovábbítási tevékenységet végez, ezért köteles az adatközlés teljesítésére. Sérrelmezte, hogy noha az ítélet megállapította, hogy az alperes adatkezelő, de ezzel az érdemi döntés ellentétes. A bíróság tévesen hozta összefüggésbe a személyes adatkezelésre vonatkozó tájékoztatás kizáró körülményeként a 281/2008. (XI. 28.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés c) pontja szerint az utazási szerződés tartalmához szükséges személyes adatoknak az utazó részéről való rendelkezésre bocsátását, ugyanis a felhívott jogszabályi forma nem minősül olyan jogforrásnak, amely az érintett hozzájárulása nélkül lehetővé teszi a személyes

adatok kezelését. Továbbá az Infotv. 65. § (3) bekezdésének az a rendelkezése, hogy az alperesnek nem kötelező az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentkeznie, nem jelenti azt, hogy nem végez adatkezelői tevékenységet, illetve személyes adatok kezelésével kapcsolatban tájékoztatást ne volna köteles adni. Nyomatékosította, miszerint a pernek az a tárgya, hogy az alperes jogszerűen vagy törvénysértő módon nem adott tájékoztatást a kezelt személyes adatokról. Álláspontja szerint az alperes terhére kellett volna értékelni, hogy az utazásokkal összefüggésben adatkezelési szabályzattal és tájékoztatóval nem rendelkezik, illet a honlapján nem tesz közzé. Megítélése szerint a jogszabály értelmezésére beszerzett vélemény sem támasztotta alá, hogy az alperes tevékenysége ne tartozna az Infotv. hatálya alá. Emellett a törvény értelmezése a bíróság feladata, a szakértői vélemény privát beszerzése indokolatlan volt, az legfeljebb a fél által előterjesztett egyéb írásba foglalt információnak minősül, így költsége az alperes pernyertességének esetén sem számolható el javára felmerült perköltséggént.

A felperes 2016. március 3. napján érkezett előkészítő iratában bejelentette, hogy az alperes honlapjáról 2015. szeptember 21. napján „Adatkezelési tájékoztató” című közleményt töltött le, ami önmagában bizonyítja, hogy az utazási iroda a jelentkezők, illetve az utasok személyes adatainak a kezelője. Ebben szerepel, hogy az alperes a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál adatkezelési nyilvántartási számot kapott. Az adatkezelési rendszerét tehát a per tartama alatt alkotta meg, miközben a perben azzal védekezett, hogy ilyen kötelezettsége nincs, nem adatkezelő, így nem köteles tájékoztatást nyújtani. A felperes indítványozta, hogy a bíróság hívja fel az alperest a nyilvántartási szám megszerzésére vonatkozó eljárás kezdeményezésével kapcsolatos, illetve az eljárás során keletkezett iratok csatolására, ennek elmulasztása esetén pedig az Ítélet tábla szerezze be ezeket az iratokat.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés a perköltség tekintetében részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást kellően feltárta, abból okszerűen jutott arra a megállapításra, hogy az alperes nem kezeli a felperes személyes adatait, így nem kötelezhető ezek kapcsán tájékoztatás adására, és mivel nincs jogsértés, ezért az Infotv. 22. § (1) bekezdése szerinti kereset nem foghatott helyt. A döntéssel és indokaival a másodfokú bíróság a perköltség összegét kivéve egyetértett, kizárólag a fellebbezésben kifejtettek tekintettel az alábbiakra mutat rá.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást, amikor az alperesi védekezéssel szemben megállapította, hogy a tevékenységével összefüggésben az ügyfelek által tudomására hozott személyes adatok vonatkozásában adatkezelő. Az elsőfokú ítélet általánosságban és megfelelően fejtette ki, hogy az alperes az utazásokkal kapcsolatban általa rögzített és tárolt utasadatok tekintetében az Infotv. 3. § 9. és 10. pontjai értelmében adatkezelő és helytálló volt az álláspontja abban is, hogy az adatvédelmi nyilvántartásba történő vétel vagy annak hiánya nem igazolja, vagy cáfolja, hogy az alperes személyes adatokat kezel. Mivel az alperes nem élt fellebbezéssel az indokolás e része ellen, a felperes pedig egyetértett vele, ezért a másodfokú bíróság nem fejt ki részletesebb érveket azzal kapcsolatban, hogy az alperes az Infotv. hatálya alá tartozik. A felperesnek ezzel kapcsolatos fellebbezési érvei, miszerint az ítélet belső ellentmondást hordoz, azért nem alaposak, mert a fenti általános megállapításokat követően tért rá az elsőfokú bíróság annak értékelésére, hogy a felperes konkrét személyes adatai tekintetében ténylegesen adatkezelő-e az alperes, ezt pedig a felperes részéről az alperesi tagadással szemben nem találta bizonyítottnak.

A tájékoztatás igénye az indiai utazásra való jelentkezésére az alperestől érkezett 2014. október 13-ai válaszlével alapján fogalmazódott meg a felperesben. A perben a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy ebben az időpontban személyes adatai valóban az alperes birtokában, tényleges kezelésében álltak. Ennek azonban a felperes nem tett eleget. Az alperes állította, hogy a 2002-es g... körút kapcsán a jelentkezés folytán kezelésébe került iratokat az időmúlásra tekintettel már megsemmisítette, ennek ellenkezőjét a felperes nem bizonyította. Nem volt olyan, a perbeli időszakban készült adatvédelmi vagy egyéb alperesi szabályzat, amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy a korábbi utazásból eredően felperes személyes adatai még mindig szerepelnek az alperesi adatbázisban. Ezzel szemben M... P... tanú vallomása életszerű magyarázatot adott arra, hogy a felperes neve azért maradt meg kitörölhetetlenül az emlékezetében, mert az azóta már nyugdíjba vonult kolléganőjétől tudta, hogy a felperessel azonos nevű személy problémás esetnek bizonyult, ami megalapozta az elutasító választ. Az információnak a munkatárs emlékezetében való rögzülése nem minősíthető az Infotv. 3. § 10. pontjában írt adatkezelésnek, ezért a perbeli adatok körében a munkáltató nem tekinthető a 9. pont szerinti adatkezelőnek és az alkalmazott emlékezetében megőrzött, de nem rögzített adat vonatkozásában az alperesnek a 15. § (1) bekezdése alapján nincs tájékoztatási kötelezettsége.

A 281/2008. (XI. 28.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés c) pontjával kapcsolatos fellebbezési érvelés nem volt értelmezhető, mert ez a jogszabályhely a döntésnél figyelmen kívül maradt, csupán az alperes ellenkérelmének ismertetése keretében tért ki rá az elsőfokú bíróság. Nem volt jelentősége az ügy érdeme szempontjából annak, hogy az alperes a honlapján az ítéletet követően „Adatkezelési tájékoztató” című közleményt tett közzé, illetve hogy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságtól adatkezelési nyilvántartási számot kapott, ugyanis ezek a körülmények nem változtatnak azon, hogy az alperes kezelésében a kérelem idején nem volt igazolhatóan a felperesre vonatkozó személyes adat.

A perköltség összegét ugyanakkor alappal támadta a fellebbezés. Helyesen mutatott rá a felperes, hogy a jogszabályok értelmezése a bíróság feladata, ekként az alperes szükségtelenül rendelte meg a szakvéleményt, aminek a összegét pernyertessége ellenére sem lehet az oldalán felmerült célszerű költségnek elfogadni. Ezért a másodfokú bíróság a Pp. 75. § (1) bekezdésére figyelemmel a szakvélemény 63.500 forintos összegével csökkentette a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján terhelő elsőfokú perköltséget.

Mindezeket értékelve a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperesnek járó elsőfokú perköltséget 100.000 forintra leszállította, egyebekben pedig - helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A per fő tárgya tekintetében sikertelen fellebbezés miatt a Pp. 81. § (1) bekezdése és 239. §-a értelmében a nagyobb részben pervesztes felperes köteles megfizetni az alperesnek a másodfokú eljárással felmerült költségét, ami a képviselőt ellátó ügyvéd 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései szerint megállapított munkadíjából áll.

A per tárgyi illetékmentessége folytán a fellebbezési illetékről rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2016. március 8.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

. Mózsik Tímea s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági ügyintéző